

قطب اول صنعت پتروشیمی کشور (منطقه ماهشهر) :

قطب اول صنعت پتروشیمی ایران در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در محدوده ای به وسعت حدود ۲۸۵۰ هکتار در جنوب غربی ایران و در ساحل خلیج فارس، واقع در شهرستان بندر ماهشهر، شهر بندر امام خمینی (ره) قرار دارد این منطقه با توجه به موقعیت طبیعی و جغرافیایی و همچنین برخورداری از تسهیلات قانونی مناطق ویژه، به منظور توسعه صنعت و تجارت به ویژه صنایع پتروشیمی و صنایع پایین دستی، تامین منافع اقتصادی، اجتماعی و ملی، جذب تکنولوژی های جدید و افزایش اشتغال ایجاد گردیده است. از نظر موقعیت جغرافیایی، منطقه از طریق بندر امام خمینی (ره) و از آبراه خور موسی به آب های آزاد بین المللی و از طریق راه آهن سراسری به ترکیه، اروپا و آسیای مرکزی دسترسی دارد. این منطقه به عنوان بخشی از استان خوزستان، همانند یک پایگاه استراتژیک و تاثیر گذار در مناطق نفت و گاز خیز ایران عمل کرده است. دستیابی به منابع نفت و گاز مواد اولیه و خوراک واحد های صنعتی را بیش از پیش تسهیل می نماید. در این راستا سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی جهت مدیریت و تحقق توسعه فعالیت های صنعتی و اقتصادی در منطقه از جمله صنایع پتروشیمی، به صورت زیر مجموعه ای از شرکت ملی صنایع پتروشیمی، بر اساس مصوبه تیر ماه سال ۱۳۷۶ شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی فعالیت های خود را در سال ۱۳۷۷ آغاز کرده و از سرمایه گذاران داخلی و خارجی به منظور سرمایه گذاری در این منطقه مهم اقتصادی دعوت به عمل آورده است. هم اکنون در منطقه ویژه پتروشیمی، مجتمع های تولیدی و طرح های در دست اجرا در ۵ سایت در حال اجرا می باشند.

قطب دوم صنعت پتروشیمی کشور (منطقه عسلویه) :

این منطقه در شهرستان عسلویه واقع در جنوب شرقی استان بوشهر و در حاشیه خلیج فارس قرار دارد. جایی که به دلیل مجاورت با میدان عظیم گازی پارس جنوبی از منابع هیدروکربنی فراوان برای تولید محصولات پتروشیمی متنوع بهره مند می باشد. عسلویه به عنوان یک منطقه ویژه اقتصادی دارای امکانات و زیر ساخت های لازم نظیر خطوط انتقال گاز، اسکله های بارگیری و صادرات و واحد های پشتیبانی برای توسعه صنعت پتروشیمی می باشد. بی شک پارس جنوبی را می توان یکی از بی نظیرترین دستاوردهای دوران انقلاب اسلامی دانست که نقش بسیار مهمی در تأمین سبد انرژی کشور و افزایش تولید ناخالص ملی دارد. میدان مشترک گازی پارس جنوبی به عنوان بزرگترین میدان گازی جهان دارای ۹ هزار و ۷۰۰ کیلومتر مربع وسعت است که بیش از هشت درصد از گاز جهان را در خود جای داده است. شش هزار کیلومتر مربع از میدان گازی پارس جنوبی سهم قطر و سه هزار و ۷۰۰ کیلومتر مربع سهم ایران است. در کنار احداث و توسعه فازهای عظیم پالایشگاهی، اجراء و توسعه صنایع پتروشیمی در ۱۵۰۰ هکتار زمین و در دو فاز در نظر گرفته شده تا با فراوری محصولات اولیه ی فاز ها، ارزش افزوده ی بیشتری نصیب کشور شود. تولید مقادیر قابل توجهی اتان، گاز مایع (پروپان و بوتان)، میعانات گازی، گوگرد و همچنین گاز طبیعی از میدان عظیم گازی پارس جنوبی، توسط پالایشگاه های احداث شده در منطقه پارس، می تواند بعنوان یکی از عوامل رشد و توسعه صنایع پتروشیمی در کشور عمل کند.

قطب سوم صنعت پتروشیمی کشور (منطقه مکران):

مکران نامیست که در طول تاریخ به منطقه بلوچستان که در امتداد ساحل بلوچستان به طول حدوداً ۱۰۰۰ کیلومتر از راس الکوه در غرب جاسک در ایران تا شرق لس بیل و نزدیکی بندر کراچی در پاکستان گسترده است، گفته می‌شد.

از ابتدای پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، منطقه مکران مورد توجه مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در سخنرانی‌ها، سیاست‌های کلی برنامه‌های توسعه و ابلاغیه اقتصاد مقاومتی بوده و ایشان در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی، یکی از مولفه‌های اساسی آن را مباحث مربوط به ظرفیت‌های عظیم جغرافیایی و توجه به مناطق ساحلی و بندرگاهی و موقعیت‌های ترانزیتی می‌دانند، که این مهم می‌تواند اقتصاد محلی و ملی را متحول کند که در این راستا، تاکیدات معظم‌له همواره بر توسعه سواحل مکران و سرعت بخشیدن به آن می‌باشد.

توسعه سواحل مکران از ابتدای جنگ تحمیلی با برنامه‌ریزی درخصوص تغییر پایانه اصلی صادرات نفت خام از پایانه خارگ به پایانه جاسک شروع و با تعریف طرح‌های پتروشیمیایی و پتروپالایشگاهی در آن منطقه ادامه یافته و سرعت بخشیده شد. در حال حاضر سرمایه‌گذاری کلانی توسط هلدینگ‌های بزرگ کشور به صورت متمرکز در مناطق جاسک و چابهار صورت پذیرفته است.

با توجه به توافق نامه فی مابین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکت سرمایه‌گذاری تجاری شستان در تاریخ 30/03/1396 و پیرو اقدامات پیشتر انجام شده، طرح ایجاد قطب سوم پتروشیمی در منطقه آزاد چابهار به گروه سرمایه‌گذاری شستان و به شرکت توسعه پتروشیمی نگین مکران واگذار شد.

در حال حاضر 9 طرح فعال در شهرک پتروشیمی نگین مکران در حال اجرا می‌باشد که چهار طرح آن شامل طرح‌های تامین یوتیلیتی توسعه پتروشیمی نگین مکران، پتروشیمی بدر شرق (فاز 1 - متانول)، گسترش صنایع شیمیایی سینا (فاز 1 - متانول) و کیمیا صنعت مینا (فاز 1 - متانول) پیشرفت بیش از 50٪ را دارا می‌باشند.

قطب چهارم صنعت پتروشیمی کشور (منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان):

منطقه انرژی بر پارسیان با وسعتی بالغ بر 9800 هکتار در دو سایت شمالی و جنوبی در 15 کیلومتری غرب شهر پارسیان در استان هرمزگان قرار گرفته است. این منطقه در فاصله 20 کیلومتری از فرودگاه بین‌المللی خلیج فارس، 43 کیلومتری بندر پارس و مرکز اتصال سه استان بوشهر، هرمزگان و فارس می‌باشد. این منطقه یکی از قطب‌های توسعه در کشور است که با توجه به مولفه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، امنیتی، زیست محیطی و جغرافیایی، امکان استقرار صنایع مختلف انرژی بر در آن فراهم شده است. مجوزهای اخذ شده (مصوبه مجلس شورای اسلامی، مجوز کلی محیط زیست منطقه، مجوز ورود و خروج کالا با استقرار گمرک منطقه، صدور مرز مجاز دریایی پارسیان از کارگروه مرزهای مجاز وزارت کشور، مجوز ساخت بندر پارسیان از سازمان بندر و دریانوردی

ایران، مجوز بهره برداری از فاز اول بندر پارسیان و... (پروژه های انجام شده (اجرای بیش از 56 کیلومتر حفاظ پیرامونی محدوده گمرکی، احداث جاده آسفالتی دو بانده به طول 25 کیلومتر برای اتصال سایت شمالی و جنوبی، احداث 29 کیلومتر شبکه توزیع برق دوران ساخت، احداث دو مخزن ذخیره آب در سایتهای شمالی و جنوبی، خرید انشعاب آب به میزان 30 لیتر بر ثانیه از آب منطقه ای، احداث ساختمان درب خروج گمرک و باسکول با زیربنای 660 مترمربع، احداث فاز اول بندر پارسیان با ظرفیت 9 میلیون تن در سال، احداث و نگهداری بخشی از توسعه فضای سبز سایت شمالی) و پروژه های در حال انجام (اجرای عملیات کنترل سیلاب سایت شمالی، محوطه و ساختمان اداری سایت خدمات عمومی، احداث ساختمان و محوطه اورژانس، ساختمان آتش نشانی و اداری HSE، احداث باند دوم جاده بندر-پسکرانه و تکمیل جاده دسترسی به سایت نیروگاه و آب شیرین کن، پروژه اجرای خطوط 20 کیلوولت دو مداره کاربری های عمومی و سرمایه گذاران و ادامه خط 20 کیلوولت بندر-پسکرانه و انشعابات و... (جهت ایجاد زیرساخت های مورد لزوم به منظور استقرار طرح های زنجیره تولید محصولات پتروشیمی (2 طرح فعال و 10 طرح در مرحله مقدماتی)، فولاد و آلومینیوم، نیروگاه، سیمان و ... می باشد.